

## Vesthimmerlands Museum

### Arkæologisk afdeling- faglige strategier

Vesthimmerlands Museum har i foråret 2020 udarbejdet en strategi og handlingsplan 2020-2026. Dokumentet beskriver forudsætninger og satsningsområder for museets drift og udvikling frem til 2026. Planen fremhæver Vesthimmerlands Museums rolle og betydning som selvstændigt, statsanerkendt museum for arkæologi og nyere tids kulturhistorie med en lang række centrale opgaveområder, der vedligeholder og udvikler det professionelle arbejde med kulturarven i et geografisk ansvarsområde afgrænset af Vesthimmerlands Kommune.

Vesthimmerland rummer en lang række særdeles kendte arkæologiske fundpladser. Nævnes kan bl.a. Aggersborg, Ertebølle, Borremosen, Østerbølle og Rævemosen. Især Aggersborg og Ertebølle knytter sig til skelsættende begivenheder i Danmarkshistorien og indtager derfor også en fremtrædende betydning i Vesthimmerlands Museums strategi og handlingsplan 2020-2026. I de seneste årtier har omfattende arkæologiske undersøgelser givet mulighed for systematisk indsamling af data og genstande, der i betydeligt omfang kan supplere tidligere undersøgelser og forskningsresultater. Således taler Vesthimmerlands Museums arkæologifaglige strategier direkte ind i en lang undersøgelses- og forskningstradition inden for museets geografiske ansvarsområde og skal kunne spejles i de nationale strategier.

På baggrund af ovenstående har museet udpeget centrale indsatsområder inden for hovedperioderne. Disse er nærmere beskrevet og udfoldet i de enkelte arkæologiske indsamlings-, registrerings-, forsknings-, bevarings- og formidlingsstrategier. Fælles platform for strategierne er en række "grundfortællinger", der med fokus på emnerne ressourceanvendelse og landskabsforandring tager afsæt i områdets fund og fundpladser og søger at sætte dem ind i en større kontekst.

Den vestlige del af Himmerland er præget af flere årtusinders dyrkning og dyrehold. Området fremstår i dag som et landbrugsland med store driftsenheder. Fraværet af historiske købstæder betyder, at byvæksten først for alvor sætter ind ved slutningen af 1800-tallet især i form af stationsbyer, hvoraf Aars har udviklet sig til kommunens hovedby. Middelalder- og nyere tids arkæologi, der som regel er forbundet med historiske bymiljøer, forekommer derfor stort set ikke i Vesthimmerland. Ved de få gange, hvor museet har gennemført kapitel 8-undersøgelser af middelalderlige hustomter, voldsteder og herregårde, tilkaldes som regel kollegial ekspertise udefra. Til gengæld kræver de forhistoriske perioder en dynamisk strategisk planlægning af ressourcer og indsatsområder.

Grundfortællingen i Vesthimmerland kredser om, at mennesket gennem årtusinder har udnyttet landskabets potentialer og foretaget omformninger af det efter behov og formåen. Derved blev sat karakteristiske spor, der kan sættes i større kontekster og beskrive en lang kulturhistorisk udvikling. Anvendelsen af naturens ressourcer og afdækning af

bosætningsstrategier er lige så væsentlige for denne grundfortælling som en belysning af produktion og handel gennem årtusinderne.

Forudsætning for realisering af det faglige, strategiske arbejde er, at museets arkæologer har adgang og kompetencer til anvendelsen af nyeste metoder og redskaber. Grundlaget for at kunne arbejde dynamisk med strategierne er muligheden for systematisk kortlægning og registrering af arkæologiske fund og fundsteder i landsdækkende databaser og museets samlinger. Derudover bliver det højt prioriteret, at vidensudvikling, afrapportering og forskningssamarbejde med universiteter og andre museer kan finde sted.

Vesthimmerlands Museum arbejder målrettet med arkæologien som værdiskaber. Arkæologisk formidling i felten, på museet, i publikationer, på nettet og sociale medier indgår i arbejdsplaner og strategiske satsninger. Formidlingen af undersøgelsesresultater og videndeling i fagkredse er højt prioriteret såvel analogt som digitalt, men også levende og eksperimentel formidling er væsentlige satsningsområder, som museet har særdeles gode forudsætninger til at arbejde med.

Udviklingen af de faglige strategier anses for at være en dynamisk proces knyttet til museets fem arbejdsområder indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling. Strategierne griber nødvendigvis ind i hinanden, understøtter hinanden og er i dialog med kulturarvsarbejdet uden for Vesthimmerlands Museums geografiske ansvarsområde.

December 2021

Vesthimmerlands Museum



Søndergade 44 • 9600 Aars  
Tlf.: 98 62 35 77 • mail@vmus.dk  
www.vesthimmerlandsmuseum.dk